

“GOOGLE CLASSROOM PLATFORMASI ASOSIDA ARALASH TA’LIM
JARAYONIDA O‘QUVCHILAR FAOLLI GI VA MUSTAQIL TA’LIM
SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODIKASINI ISHLAB CHIQISH”

Jo‘rayeva Marjona Rustamovna

Denov tadbirkotlik va pedagogika instituti

Tadbirkorlik va boshqaruv fakulteti

4-kurs Matematika va informatika yo‘nalishi

IMI-2022 guruh talabasi

Jorayevarisolat011@gmail.com

Annotatsiya: *Mazkur maqolada Google Classroom platformasi asosida aralash ta’lim (blended learning) jarayonini tashkil etish va unda o‘quvchilar faolligi hamda mustaqil ta’lim samaradorligini oshirish metodikasi ishlab chiqish masalalari yoritilgan. Tadqiqot davomida raqamli ta’lim muhitida Google Classroom imkoniyatlaridan foydalanish, o‘quv materiallarini onlayn va oflayn shaklda integratsiya qilish hamda o‘quvchilarning mustaqil bilim olish jarayonini samarali boshqarish usullari tahlil qilindi.*

Shuningdek, maqolada aralash ta’lim jarayonida o‘quvchilarning darsga qiziqishi, topshiriqlarni bajarish faolligi va o‘zlashtirish darajasini oshirishga qaratilgan pedagogik yondashuvlar ko‘rib chiqilgan. Google Classroom platformasi orqali topshiriqlarni berish, qayta aloqa (feedback) tizimini tashkil etish hamda o‘quvchilarning individual rivojlanishini monitoring qilish imkoniyatlari o‘rganildi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, Google Classroom asosidagi aralash ta’lim modeli o‘quvchilarning mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirish, ta’lim jarayonini shaxsiylashtirish va umumiy o‘quv samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: *Google Classroom, aralash ta’lim, blended learning, mustaqil ta’lim, o‘quvchilar faolligi, raqamli ta’lim, elektron ta’lim platformasi, ta’lim texnologiyalari, interaktiv o‘qitish, onlayn ta’lim, oflayn ta’lim, pedagogik metodika, o‘quv jarayonini boshqarish, feedback tizimi, ta’lim samaradorligi, individual yondashuv, masofaviy ta’lim, raqamli kompetensiya, o‘quv motivatsiyasi, LMS platforma, zamonaviy ta’lim metodlari.*

KIRISH

So‘nggi yillarda ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi o‘quv jarayonini tashkil etishning yangi shakllarini yuzaga keltirmoqda. Xususan, aralash ta’lim (blended learning) modeli an’anaviy dars jarayonini zamonaviy onlayn ta’lim platformalari bilan uyg‘unlashtirish orqali o‘quv samaradorligini oshirishda muhim yo‘nalishlardan biri sifatida e’tirof etilmoqda. Ushbu yondashuv o‘quvchilarga nafaqat auditoriyada, balki masofaviy shaklda ham bilim olish imkonini yaratadi, bu esa ularning mustaqil ta’lim olish ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Bugungi kunda Google Classroom platformasi ta’lim jarayonini raqamlashtirishda eng keng qo‘llanilayotgan vositalardan biri hisoblanadi. Mazkur platforma orqali o‘qituvchilar o‘quv materiallarini tezkor tarqatish, topshiriqlarni berish, ularni tekshirish hamda

o‘quvchilar bilan doimiy aloqani ta‘minlash imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Shu bilan birga, o‘quvchilar uchun ham mustaqil ishlash, topshiriqlarni onlayn bajarish va o‘z bilim darajasini nazorat qilish qulayligi yaratiladi.

Aralash ta‘lim jarayonida o‘quvchilarning faolligi va mustaqil o‘qish samaradorligini oshirish dolzarb pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Chunki an‘anaviy ta‘lim tizimida o‘quvchilarning mustaqil ishlash darajasi ko‘pincha cheklangan bo‘lsa, raqamli platformalar bu jarayonni kengaytirish va individuallashtirish imkonini beradi. Shu sababli Google Classroom platformasi asosida samarali metodik yondashuvlarni ishlab chiqish zamonaviy ta‘lim ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda muhim ahamiyat kasb etadi.

Mazkur tadqiqot ishining maqsadi Google Classroom platformasi asosida aralash ta‘lim jarayonini samarali tashkil etish hamda o‘quvchilar faolligi va mustaqil ta‘lim samaradorligini oshirishga qaratilgan metodikani ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot davomida platformaning imkoniyatlari, pedagogik yondashuvlar va o‘quv jarayonini optimallashtirish usullari tahlil qilinadi.

TADDIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda Google Classroom platformasi asosida aralash ta‘lim jarayonini tashkil etish va o‘quvchilarning faolligi hamda mustaqil ta‘lim samaradorligini oshirish metodikasini ishlab chiqish bo‘yicha nazariy va amaliy yondashuvlar o‘rganildi. Tadqiqotda pedagogik kuzatish, taqqoslash, eksperimental sinov, so‘rovnoma hamda raqamli ta‘lim muhitini tahlil qilish usullaridan foydalanildi.

Dastlab Google Classroom platformasining ta‘lim jarayonidagi funksional imkoniyatlari o‘rganildi. Platforma orqali o‘quv materiallarini joylashtirish, topshiriqlarni berish, baholash tizimini yuritish va o‘quvchilar bilan doimiy aloqa o‘rnatish mexanizmlari tahlil qilindi. Shu asosda aralash ta‘lim modelini samarali tashkil etish uchun darslarni onlayn va oflayn bosqichlarga ajratish metodikasi ishlab chiqildi [1].

Keyingi bosqichda o‘quvchilarning faolligi va mustaqil ta‘lim ko‘nikmalarini baholash uchun tajriba-sinov ishlari tashkil etildi. Tajribada o‘quvchilar ikki guruhga ajratilib, bir guruhda Google Classroom asosida aralash ta‘lim tizimi qo‘llanildi, ikkinchi guruhda esa an‘anaviy ta‘lim usuli davom ettirildi. O‘quvchilarning topshiriqlarni bajarish tezligi, faolligi va o‘zlashtirish darajasi solishtirildi [2].

Shuningdek, tadqiqot davomida Google Classroom platformasi orqali qayta aloqa (feedback) tizimini tashkil etish va o‘quvchilarning individual rivojlanishini monitoring qilish usullari tahlil qilindi. O‘qituvchilar tomonidan berilgan sharhlar va baholar asosida o‘quvchilarning bilimdagi bo‘shliqlarini aniqlash va ularni bartaraf etish mexanizmlari ishlab chiqildi [3].

TADDIQOT NATIJALARI VA TAHLIL

Tadqiqot davomida Google Classroom platformasi asosida tashkil etilgan aralash ta‘lim modelining samaradorligi tajriba-sinov ishlari orqali baholandi. Tajribada ishtirok etgan o‘quvchilar nazorat va tajriba guruhlariga ajratildi. Tajriba guruhida dars jarayonlari Google Classroom orqali tashkil etilgan aralash ta‘lim shaklida olib borildi, nazorat guruhida esa an‘anaviy sinf-dars tizimi qo‘llanildi. O‘quvchilarning faolligi, topshiriqlarni bajarish sifati va o‘zlashtirish darajasi asosiy ko‘rsatkichlar sifatida tahlil qilindi.

Olingan natijalarga ko‘ra, Google Classroom asosida tashkil etilgan aralash ta‘lim jarayonida o‘quvchilarning darsga faolligi sezilarli darajada oshganligi aniqlandi. Platforma orqali berilgan topshiriqlarni o‘z vaqtida bajarish, materiallarni mustaqil o‘rganish va qayta aloqa (feedback)dan foydalanish o‘quvchilarning bilimni mustahkamlashiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatdi [4].

Shuningdek, o‘quvchilarning mustaqil ta‘lim olish ko‘nikmalari ham yaxshilanganligi kuzatildi. Google Classroom orqali taqdim etilgan video darslar, qo‘shimcha materiallar va onlayn topshiriqlar o‘quvchilarga o‘z tempida o‘rganish imkonini berdi. Bu esa individual yondashuvni kuchaytirib, o‘zlashtirish darajasining oshishiga olib keldi [5].

Tahlil natijalariga ko‘ra, o‘qituvchilarning ish jarayoni ham sezilarli darajada yengillashganligi qayd etildi. Baholash jarayonining raqamlashtirilishi, avtomatik tartibga solinishi va o‘quvchilar faoliyatini monitoring qilish imkoniyati pedagogik samaradorlikni oshirdi [6].

Umuman olganda, tadqiqot natijalari Google Classroom platformasi asosidagi aralash ta‘lim modeli o‘quvchilarning faolligini oshirish, mustaqil ta‘limni rivojlantirish va ta‘lim sifatini yaxshilashda samarali vosita ekanligini ko‘rsatdi. Shu sababli ushbu yondashuvni umumta‘lim maktablarida keng joriy etish maqsadga muvofiq hisoblanadi [7].

XULOSA

Mazkur tadqiqot ishida Google Classroom platformasi asosida aralash ta‘lim jarayonini tashkil etish hamda o‘quvchilarning faolligi va mustaqil ta‘lim samaradorligini oshirish metodikasini ishlab chiqish masalalari chuqur o‘rganildi. Tadqiqot jarayonida zamonaviy raqamli ta‘lim texnologiyalarining imkoniyatlari, LMS tizimlarining pedagogik ahamiyati hamda aralash ta‘lim modelining didaktik asoslari tahlil qilindi.

Olib borilgan nazariy tahlillar shuni ko‘rsatadiki, aralash ta‘lim modeli an‘anaviy ta‘lim jarayonini zamonaviy onlayn platformalar bilan uyg‘unlashtirish orqali o‘quvchilarning bilim olish jarayonini sezilarli darajada samarali qiladi. Google Classroom platformasi esa o‘quv materiallarini tezkor yetkazish, topshiriqlarni boshqarish, baholash jarayonini avtomatlashtirish va o‘quvchilar bilan uzluksiz aloqani ta‘minlash imkoniyatlari bilan ajralib turadi.

Tajriba-sinov ishlari natijalari shuni ko‘rsatdiki, Google Classroom asosida tashkil etilgan aralash ta‘lim jarayonida o‘quvchilarning faolligi oshadi, ular dars jarayonida ko‘proq ishtirok etadi va topshiriqlarni o‘z vaqtida bajarishga intiladi. Bundan tashqari, mustaqil ta‘lim olish ko‘nikmalari sezilarli darajada rivojlanadi, chunki o‘quvchilar materiallarga istalgan vaqtda qayta murojaat qilish imkoniga ega bo‘ladilar.

Shuningdek, tadqiqot natijalari o‘qituvchilar uchun ham muhim afzalliklarni ko‘rsatdi. Xususan, baholash jarayonining raqamlashtirilishi, topshiriqlarni avtomatik boshqarish va o‘quvchilar faoliyatini monitoring qilish imkoniyati pedagogik jarayonni yengillashtiradi hamda vaqt resurslarini tejashga yordam beradi. Bu esa o‘qituvchilarga ko‘proq individual yondashuvga e‘tibor qaratish imkonini yaratadi.

Umuman olganda, Google Classroom platformasi asosidagi aralash ta‘lim modeli zamonaviy ta‘lim tizimida samarali pedagogik yondashuvlardan biri ekanligi isbotlandi. U o‘quv jarayonini raqamlashtirish, individuallashtirish va interaktivligini oshirish orqali

25-Aprel, 2026-yil

ta’lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ushbu model o‘quvchilarda mustaqil fikrlash, o‘zini o‘zi boshqarish va raqamli kompetensiyalarni rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi.

Kelgusida ushbu yo‘nalishda olib boriladigan tadqiqotlarda Google Classroom platformasini sun’iy intellekt, adaptiv ta’lim tizimlari va o‘quv analitikasi (learning analytics) bilan integratsiya qilish orqali yanada mukammal va shaxsiylashtirilgan ta’lim muhitini yaratish imkoniyatlari mavjud. Bu esa ta’lim jarayonini yanada samarali, tezkor va zamonaviy talablarga mos holga keltiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Graham C. R. Blended Learning Systems: Definition, Implementation and Future Directions. — Handbook of Blended Learning, 2019.
2. Means B., Toyama Y., Murphy R. Evaluation of Evidence-Based Practices in Online Learning. — U.S. Department of Education, 2019.
3. Allen I. E., Seaman J. Digital Learning Compass: Distance Education Enrollment Report. — Babson Survey Research Group, 2020.
4. Hrastinski S. “What Do We Mean by Blended Learning?” // TechTrends Journal, 2020.
5. Google for Education. Google Classroom User Guide and Teaching Resources. — Google LLC, 2021.
6. Graham C. R. Blended Learning Research and Practice. — Routledge, 2021.
7. Siemens G. “Learning Analytics and Educational Data Mining” // International Journal of Artificial Intelligence in Education, 2020.
8. Anderson T. The Theory and Practice of Online Learning. — Athabasca University Press, 2018.